

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

05.08.2016 № 16-1494

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Відповідно до Плану роботи Колегії Рахункової палати на 2016 рік проведено аудит ефективності забезпечення повноти податкових надходжень до державного бюджету органами Державної фіскальної служби на території Кіровоградської та Хмельницької областей і встановлено, що за відсутності належного контролю з боку ДФС (до 17.04.2014 Міндоходів) протягом 2014–2015 років контролюючі органи вказаних областей не створили ефективної системи адміністрування податкових надходжень, внаслідок чого не забезпечено: повноти та своєчасності надходжень до державного бюджету податків, зборів, платежів; скорочення податкового боргу; результативної контрольної-перевірочної роботи; законності і своєчасності бюджетного відшкодування податку на додану вартість (далі – ПДВ), що негативно вплинуло на формування та прогнозування виконання дохідної частини державного бюджету. Контролюючими органами цих областей в окремих звітних періодах не забезпечено виконання (в межах 8 відс.) доведених індикативних показників.

Протягом досліджуваного періоду нормативно-правове забезпечення у сфері адміністрування податкових надходжень було неузгодженим, складним і недосконалим. З метою забезпечення прозорості та належної взаємодії державних органів під час надання суб'єктам господарювання бюджетного відшкодування ПДВ потребують узгодження вимоги Порядку взаємодії органів державної податкової служби та органів державної казначейської служби в процесі відшкодування податку на додану вартість, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2011 № 39, і Порядку формування та надсилання узагальненої інформації про обсяги сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість, визначені у висновках, затвердженого наказом Державної податкової адміністрації України, Державного казначейства України від 03.02.2011 № 68/23 з нормами статті 200 Податкового кодексу України.

Потребує уточнення строк повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, визначених статтею 43 Податкового кодексу України та пунктом 8 Порядку взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2015 № 1146 (двадцятиденний термін в робочих чи календарних днях).

Протягом 2014–2015 років територіальні органи ДФС (Міндоходів) у Кіровоградській і Хмельницькій областях не забезпечили ефективного, з дотриманням вимог податкового законодавства адміністрування податкових надходжень до державного бюджету. Внаслідок цього та недосконалого нормативно-правового поля у вказаній площині, органами ДФС (Міндоходів) у зазначених областях у перевіреному періоді в порушення вимог законодавства приймалися рішення щодо повернення помилково та/або надмірно сплачених до державного бюджету податкових надходжень (в цілому **20,8 млн грн**) за наявності у деяких платників податкового боргу; надання розстрочення грошових зобов'язань платників податків (**8,0 млн грн**) без підтвердження існування достатніх доказів.

Нестворення Кіровоградською і Хмельницькою митницями ДФС (Міндоходів) ефективної системи виявлення та аналізу ризиків правильності митного оформлення товарів за результатами зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання, а також відсутність належного контролю за використанням платниками відповідних митних режимів призвело до втрати можливості одержання державним бюджетом податкових надходжень в розрахунковій сумі **5,3 і 1,8 млн грн** відповідно. Неправомірні рішення перевірених митниць щодо перерахування в 2013 році сум авансових платежів суб'єктів господарювання до державного бюджету призвели до несвоєчасної сплати податкових надходжень у сумі **7,4 і 0,7 млн грн** відповідно в 2014 році.

Кіровоградською та Хмельницькою митницями не забезпечено ефективного функціонування системи аналізу та оцінки ризиків, оскільки через спрацювання розроблених на регіональному рівні профілів ризику додаткові надходження митних платежів до державного бюджету в перевірених митницях становили **0,01–0,02 відс.** загальних додаткових надходжень за 2014–2015 роки.

Відсутність законодавчо встановлених єдиних правил обліку іноземних товарів, поміщених у митний режим переробки, норм виходу продуктів переробки і відходів та дієвої системи контролю за використанням таких товарів створює передумови різних підходів до визначення кількості відходів та їх митного оформлення, в результаті чого у перевіреному періоді ймовірні втрати податкових надходжень при утилізації відходів імпортованих товарів у Кіровоградській митниці становили **5,3 млн гривень**.

Перевіреними митницями у 2014–2015 роках надано пільги зі сплати митних платежів до державного бюджету з товарів, ввезених як іноземні інвестиції, двом суб'єктам господарювання на загальну суму **0,4 млн грн** (Кіровоградська область 371,2 тис. грн, Хмельницька – 3,7 тис. грн), із недотриманням вимог статті 13 Закону України від 19.03.1996 № 93 “Про режим іноземного інвестування” та частини 2 статті 287 Митного кодексу України без відповідної державної реєстрації.

Територіальними органами ДФС (Міндоходів) у Кіровоградській і Хмельницькій областях не забезпечено функціонування дієвої та ефективної системи контрольно-перевірочної роботи, що зменшило відсоток узгоджених грошових зобов'язань, призвело до тривалого оскарження матеріалів перевірок в судовому порядку. При цьому відсутність бюджетних асигнувань, передбачених для сплати судового збору, унеможливорює своєчасне стягнення до державного бюджету належних йому сум, оскільки претензійно-позовною роботою не охоплено податкового боргу в цих областях на загальну суму **50,9 і 190,7 млн грн** відповідно. На оскарженні в судових органах перебуває **66,3 відс.** (398,4 млн грн) донарахованих грошових зобов'язань за матеріалами проведених у перевіреному періоді документальних перевірок в Кіровоградській і

36,9 відс. (158,9 млн грн) – в Хмельницькій областях. Відсутність ефективних заходів щодо погашення податкової заборгованості суб'єктів господарювання перевірених областей і бюджетних асигнувань на сплату судового збору стала наслідком зростання в **1,6 і 2,3 рази** відповідно обсягів податкового боргу та призвела до його списання (в середньому – **14,8 і 15,2 відс.** загальних обсягів боргу).

Відсутність координації роботи між територіальними органами ДФС (Міндоходів) та невідображення в інтегрованих картках платників сум податкового боргу за митними платежами, донарахованими регіональними митницями до 01.07.2013, призвела до втрати контролю за надходженням у 2014–2015 роках до державного бюджету належних йому платежів на загальну суму **9,7 млн грн**, в тому числі в Кіровоградській області – 5,9 млн грн, Хмельницькій – 3,8 млн гривень.

Складність і непрозорість механізму бюджетного відшкодування ПДВ призвели до зменшення у Кіровоградській і Хмельницькій областях в **2,1 і 1,4 рази** відповідно питомої ваги його автоматичного відшкодування в загальних обсягах, що свідчить про відсутність досягнення мети в частині доступності платників податків до вказаного виду бюджетного відшкодування. ДФС (Міндоходів) не забезпечили дотримання порядку та строків доведення територіальним органам у перевірених регіонах переліків платників щодо бюджетного відшкодування ПДВ.

Також мали місце випадки недотримання процедури та порядку надання бюджетного відшкодування ПДВ (переважно строків відшкодування) у загальних обсягах **1 083,6 і 195,5 млн грн** відповідно, а саме допущено порушення податкового законодавства в частині дотримання термінів проведення камеральних і документальних позапланових виїзних перевірок платників, яким здійснювалось відшкодування ПДВ; окремими податковими інспекціями порушено строки надання висновків щодо відшкодування платникам ПДВ, встановлені Податковим кодексом України; органами державної казначейської служби перевірених областей з недотриманням строків, визначених Податковим кодексом України, відшкодовано платникам відповідно **892,0 і 182,4 млн грн** ПДВ. Недотримання строків бюджетного відшкодування ПДВ створює ризики додаткового навантаження на державний бюджет, у разі звернення суб'єктів господарювання з вимогою нарахування пені за випадками виникнення бюджетної заборгованості.

Запроваджена Міндоходів і ДФС система управління процесами надання суб'єктам господарювання бюджетного відшкодування ПДВ і неналежний контроль за роботою територіальних органів у цьому напрямі призвели до вчинення головними управліннями у Кіровоградській і Хмельницькій областях низки, переважно процедурних, порушень податкового законодавства при забезпеченні бюджетного відшкодування вказаного податку. При цьому заходи перевірених територіальних органів щодо попередження неправомірно заявленого податку до відшкодування виявились малорезультативними та малоефективними, оскільки у 2014–2015 роках фактично попереджено **0,1 і 2,2 відс.** відповідно заявлених до відшкодування обсягів сум ПДВ на рахунки платників.

Надаємо в порядку інформування.

Голова Рахункової палати

Р. М. Магута